

Kvalitet i alle ledd

Et samhandlingsprosjekt mellom BUP Molde, BUP Kristiansund, Seksjon for habilitering av barn og unge, HMR, og kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla

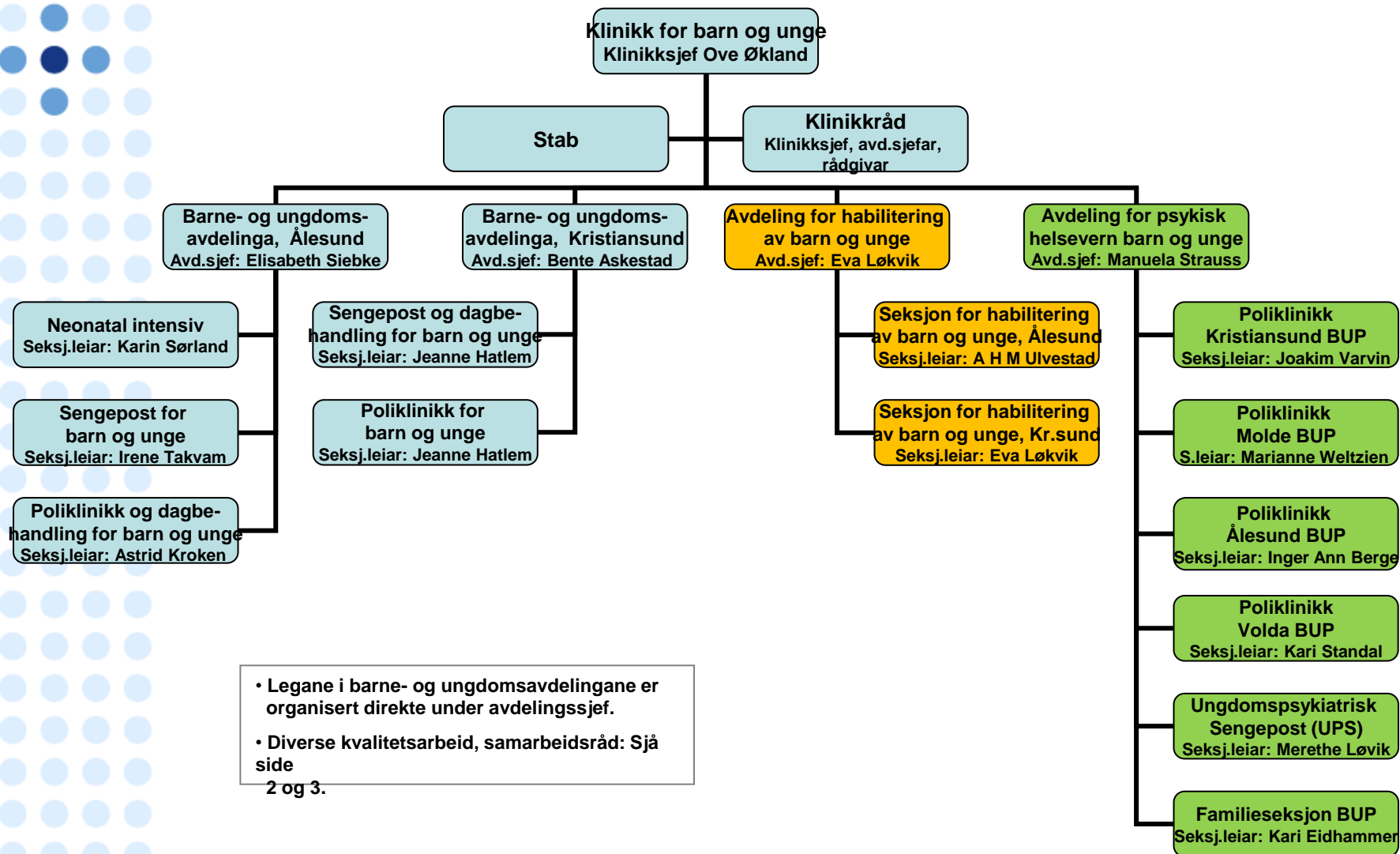
(finansiert med midler fra Helsedirektoratet, Helse Midt-Norge og egenfinansiering)

**Habiliteringskonferanse Molde
23.09.15**

Henrik Sollie - prosjektleder

Klinikk for barn og unge

19.03.2014

To viktige samhandlingsprosjekt for barn og unge i Møre og Romsdal

MISSION POSSIBLE

Ei felles satsing for å styrke tidleg, rett og koordinert hjelp til barn i risiko. Aktørane er Helse Møre og Romsdal, Bufetat, Politiet og de 19 kommunene på Sunnmøre gjennom Sunnmøre Regionråd. Permanent nettverksorganisering.

KVALITET I ALLE LEDD

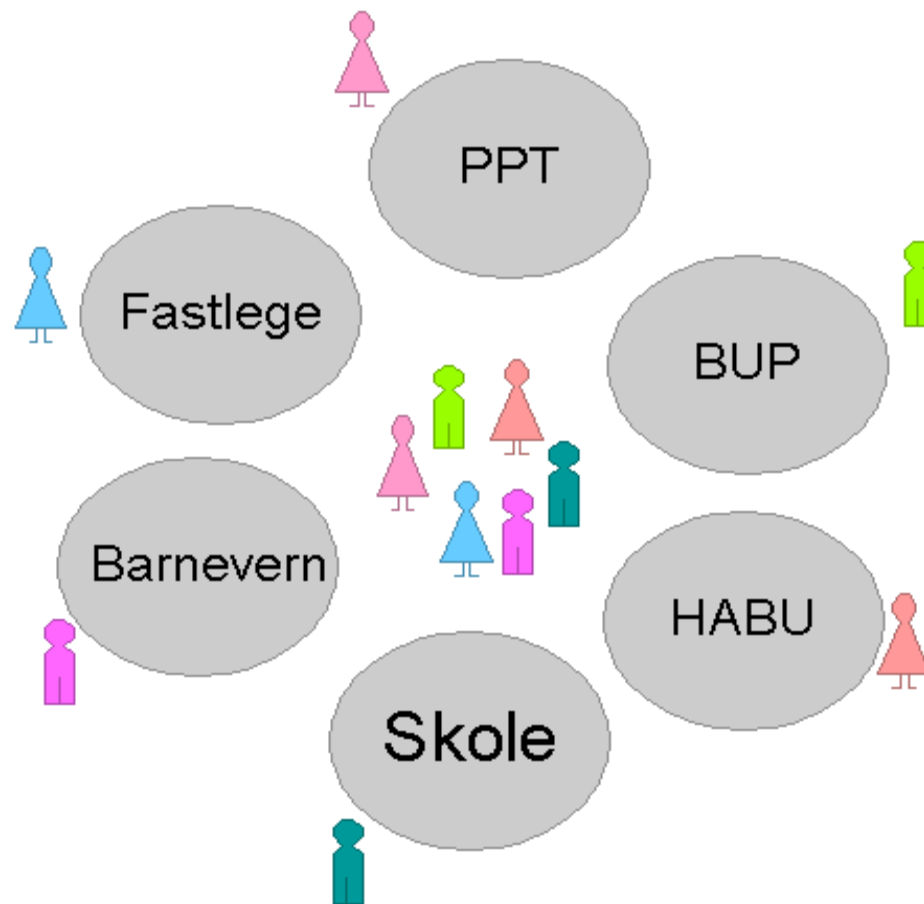
Et samhandlingsprosjekt mellom to BUP-klinikker, HABU og fire kommuner i Romsdal og Nordmøre. Utvikle gode samarbeidsrutiner mellom familier, kommuner og spesialisthelsetjeneste for å sikre god og samordnet hjelp til barn med sammensatte vansker og behov.

Ønske om dra fordeler av de beste erfaringene fra disse to prosjektene. Men her fokus på «Kvalitet i alle ledd»

Bakgrunn

- Samhandlingsreform og påfølgende lov og forskriftsendringer fra 01.01.12
- Mangelfullt samarbeid dokumentert gjennom rapporter fra bl.a. Helsetilsynet og Riksrevisjonen
- Nasjonal strategigruppe for psykisk helsevern for barn og unge:
 - ▶ **Standardiserte pasientforløp virkemiddel for bedre samhandling**
- Styringsdokument for Helse Møre og Romsdal 2012:
 - ▶ **BUP samkonsultasjonar med kommunale tjenester**
 - ▶ **Skal etablere fleire felles pasientforløp for habiliterings- tenestene sine målgrupper**

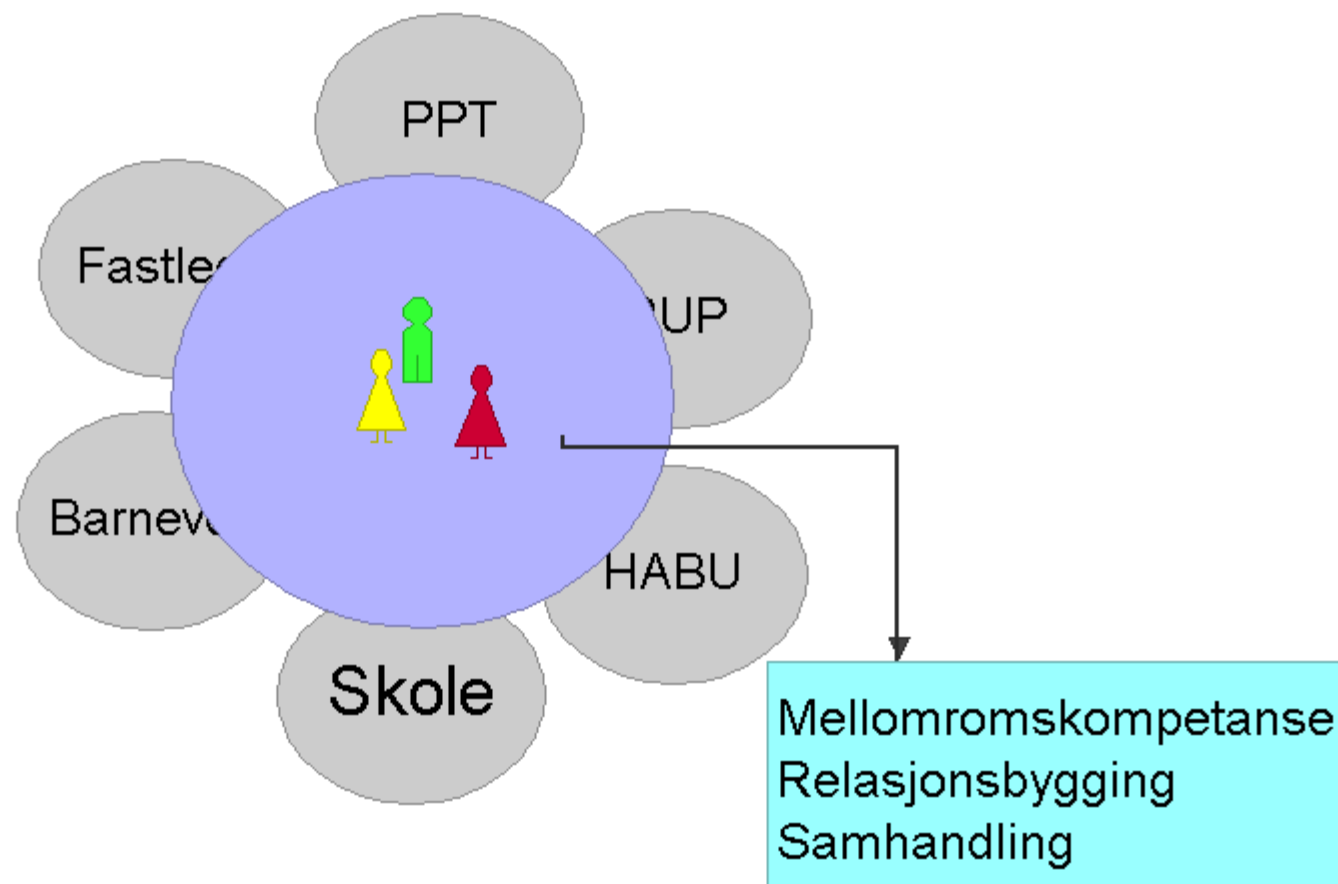
Fra gråsonerbarn til fellessonebarn

Gråsonerbarn, med uklare vansker, behov og ansvarsforhold

Fellessonebarn - et begrep som gjenspeiler prioritering av et tverrfaglig sektorovergripende samarbeid for å avklare behov, tiltak og ansvar

Viktig med spisskompetanse, men hva med samhandlingskompetansen?

I mellomrommet mellom tjenestene ligger ofte løsningene

Avdeling for barn og unge i Helse Nordmøre og Romsdal inviterte fire kommuner til et forprosjekt sammen med 2 BUP-klinikker og Habilitering av barn og unge

- **Intervju med sentrale informanter i kommunale hjelpeinstanser og spesialisthelsetjenesten**
- **63 informanter, 29 intervjuer**
- **Erfaringer fra samarbeid, forslag til forbedringer**
- **Grunnlagsmateriale i hovedprosjektet**

Kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla ble invitert til å delta i forprosjektet.

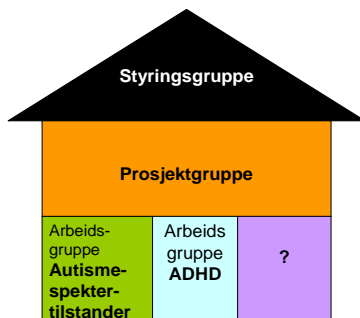

Barnebefolkning og pasientdata

Alle tall fra 2011

	Barn 0-19 år	Barn kontakt BUP	Barn kontakt habilitering	Barn kontakt pediatri
Molde	6208	252	42	121
Fræna	2500	109	15	54
Averøy	1417	62	15	64
Smøla	468	24	7	16
TOTALT	10593	447	79	255

Prosjektorganisasjon

HELSE MØRE OG ROMSDAL

BUP KSU
Ett poliklinisk
team

BUP MOLDE
To polikliniske
team

BARNEHAB
Ett samlet
team

AVERØY
Tverrfaglig
team
Ett
møte/mnd

SMØLA
Tverrfaglig
Team
Fire
møter/år

FRÆNA
Tverrfaglig
råd
Ett
møte/mnd

MOLDE
Tverrfaglig
ressursteam
Ett møte/mnd

HENVISERE

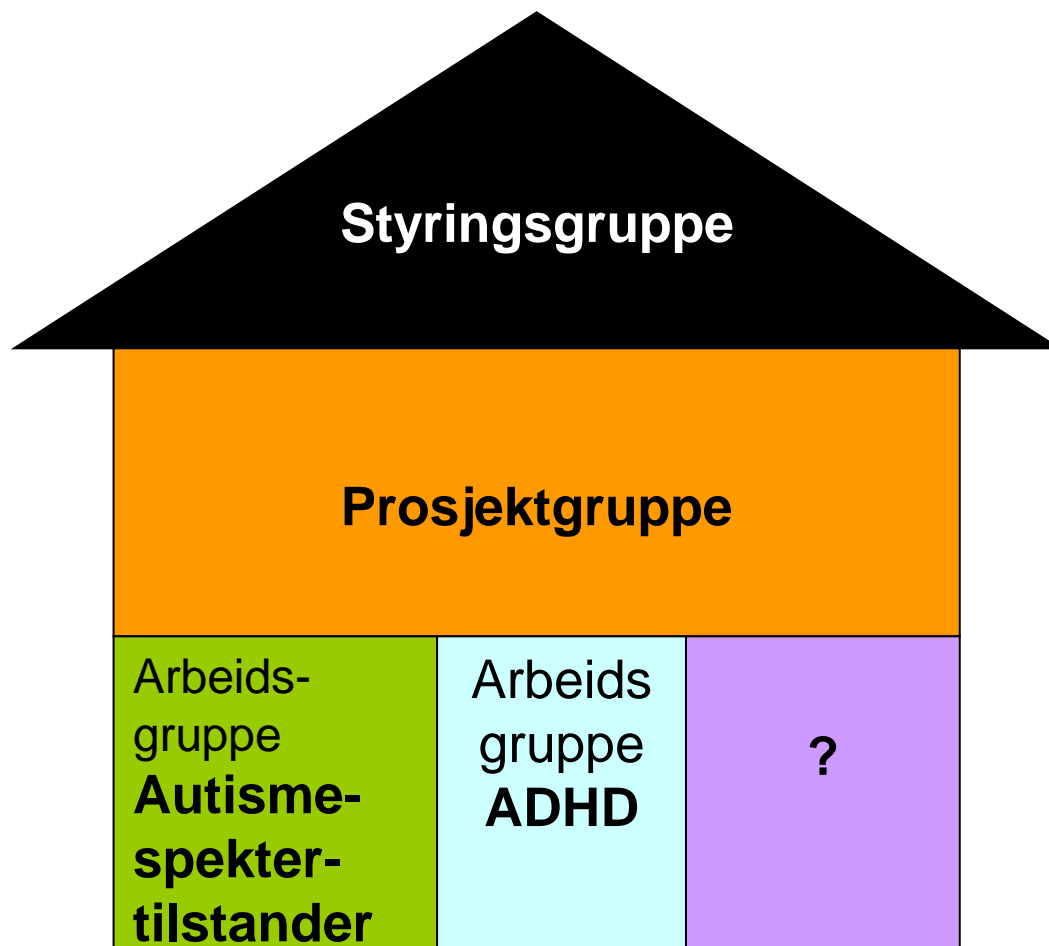
Leger (>BUP og
HAB)

BVT (>BUP)

**BRUKERE
(BARN OG
FAMILIER)**

**SKOLER OG
BARNEHAGER**

Prosjektorganisasjon

EVALUERING av prosjektet

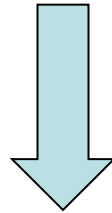
Hovedmålsetting «Kvalitet i alle ledd»:

- «Utvikle gode samarbeidsrutiner mellom familier, kommuner og spesialisthelsetjeneste, slik at barn med sammensatte vansker og behov får så god og samordnet hjelp som mulig»
- Delmål og tiltak beskrevet i ulike faser i prosjektet

Behov for ekstern evaluering !!

Møreforskning Molde engasjert til ekstern evaluering.

Standardiserte pasientforløp?

Er det mulig å utvikle standardiserte pasientforløp for barn og unge med psykiske vansker og habiliteringsbehov?

Standardiserte pasientforløp?

- Pasient
- Standardisering
- Forløp
- Når er et barn en pasient?
- Hva er det vi standardiserer?
- Hvordan samhandler vi i et forløp?

Et forløp antyder som noe følger etter hverandre i tid. Men kan vi samhandle samtidig i et forløp? (arenafleksibilitet?)

Fra første bekymring til beslutning om evt. viderehenvisning	Fra mottatt henvisning til avslutning/epikrise	Etter utskrivning fra spesialisthelsetjenesten
Kommune	Kommune	Kommune
	Spesialisthelsetjeneste	
Personell? →		
←	Personell? →	

Hva tror de vi kunne bidra til bedre samhandling rundt barn med behov for flere, koordinerte og samtidige tjenester?

- Kompetansetiltak?
- Bedre tverretattlig samarbeid i kommunen og som samordner seg inn mot spesialisthelsetjenesten?
- En spesialisthelsetjeneste som strekker seg mer ut mot kommunen
 - **Familiemøtet (alt. utvidet telefonkonsultasjon)**
- Forpliktende samhandlingsforløp som ivaretar et brukerperspektiv, og der flere tjenester kan jobbe samtidig?
 - **Forløpet «Samordning av hjelpetilbud for barn og unge»**

Familiemøtet – en del av forløpet

«Samordning av hjelpetilbud for barn og unge»

Inspirert av Indre Salten:

«Dialog som alternativ henvisning» (Olav Eldøen, Tidsskrift Norsk legeforening, 2013 (9)).

HELSE MØRE OG ROMSDAL

Familiemøtet er et tiltak som er utviklet i prosjektet «Kvalitet i alle ledd – samordning av hjelpetilbud for barn og unge» - et samarbeidsprosjekt mellom BUP Kristiansund, BUP Molde, Habilitering av barn og unge (HABU) og kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla.

Familiemøtet kan bidra til et godt samarbeid mellom familier, kommuner og spesialisthelsetjeneste, slik at barn med hjelpebehov får så god og samordnet hjelp som mulig.

Kontaktperson for familiemøtene i SMØLA KOMMUNE:

Else Jorunn Lillenes
Smøla helsesenter
Tlf. 71 54 46 73
E-post: else.jorun.lillenes@smola.kommune.no

Behov for å drøfte barn/ungdom med Seksjon for Habilitering av barn og unge (HABU)?
Det kan være hensiktsmessig at fagpersoner i 1.linjetjenesten har mulighet til å drøfte problemstillinger og utfordringer man ser hos barn med oss i HABU. Dette kan være barn man eventuelt ønsker å henvise til oss.
HABU tilbyr derfor mulighet for telefonkonsultasjon i stedet for familiemøter. Hver første tirsdag i måneden kl. 09.30 – 10.30 er avsatt til dette, og en kan ta kontakt over tlf.nr 71121600.

HELSE MØRE OG ROMSDAL

Familiemøtet

Et møtepunkt for familie og fagperson fra kommune og psykisk helsevern for barn og unge (BUP)

Illustrasjonsfoto

HELSE MØRE OG ROMSDAL

Samkonsultasjoner/familiemøter

- **FORMÅL:** Hvilken hjelp er det barnet og familien har behov for?
- BUP, familie og kommunal fagperson kan møtes før eventuell henvisning. Inntil to møter før henvisning kreves.
- Kontaktperson i kommunen koordinerer familiemøtene.
- Den instans som tar initiativ til familiemøtet har ansvar for oppfølging av beslutninger og journalføring inntil eventuell henvisning.
- Familiemøter inngår som en integrert del av samordningsforløpet

Alle forløp begynner med.....

Alvorlig
bekymring oppstår
hos foresatte eller
barnet/ungdommen

Alvorlig
bekymring for et barn
oppstår
hos en fagperson

Hvordan skal et forløp se ut?

Fra

Diagnosespesifikke forløp

Til

*Samordning av hjelpetilbud for barn
og unge*

Begrunnelse for et generelt samordningsforløp

- De fleste vansketilstander har ganske like forløp mht samarbeidsprosedyrer
- Ved tidlig gjenkjenning/tidlig forløpsfase blir det ofte feil å tenke for diagnosespesifikt (jfr. Gillberg og ESSENCE-problematikk)
- Mange primærtilstander har ulike tilleggsvansker. Ofte kan tilleggsvanskene være like belastende og med like store behov for tiltak.
- **MEN:** Dette er ikke til hinder for å lage standardiserte rutiner/diagnosespesifikke prosedyrer etc. knyttet til bestemte formål (Veiledere for utredning, logistikk/arbeidsflyt innen en enhet osv).

Utrednings- og behandlingslinje for ADHD hos barn og unge

**Først tenkte vi
diagnosespesifikt
forløp**

Hva er ADHD?

Bakgrunnsinformasjon om ADHD-forløpet

Veiledere, lover og forskrifter

Kommunale tjenester

Nyttig informasjon og lenker

Spesialisthelsetjenester

Forløp

Utrednings- og behandlingslinje for ADHD er utformet av ei arbeidsgruppe i prosjektet "Kvalitet i alle ledd"- et samarbeidsprosjekt mellom Klinikk for barn og unge, Helse Møre og Romsdal, og kommunene Averøy, Fræna, Molde og Smøla.

Hovedprosessen består av 5 delprosesser. Klikk på de store pilene for beskrivelse av de ulike delprosessene. Klikk på boksene til venstre for lenker og utfyllende informasjon

Deretter tenkte vi generelt samordningsforløp

SAMORDNING AV HJELPETILBUD FOR BARN OG UNGE

Oppfangning

Vurdering og henvisning

Utredning og diagnostikk

Behandling og pasientopplæring

Oppfølging

Informasjon om samordningsforløpet

Veiledere, lover og forskrifter

ADHD/ HYPERKINETISK FORSTYRRELSE

Kommunale tjenester for barn og unge

Nyttig informasjon og lenker

AUTISMESPEKTER - FORSTYRRELSER

Spesialisthelsetjenester for barn og unge

Helsebiblioteket

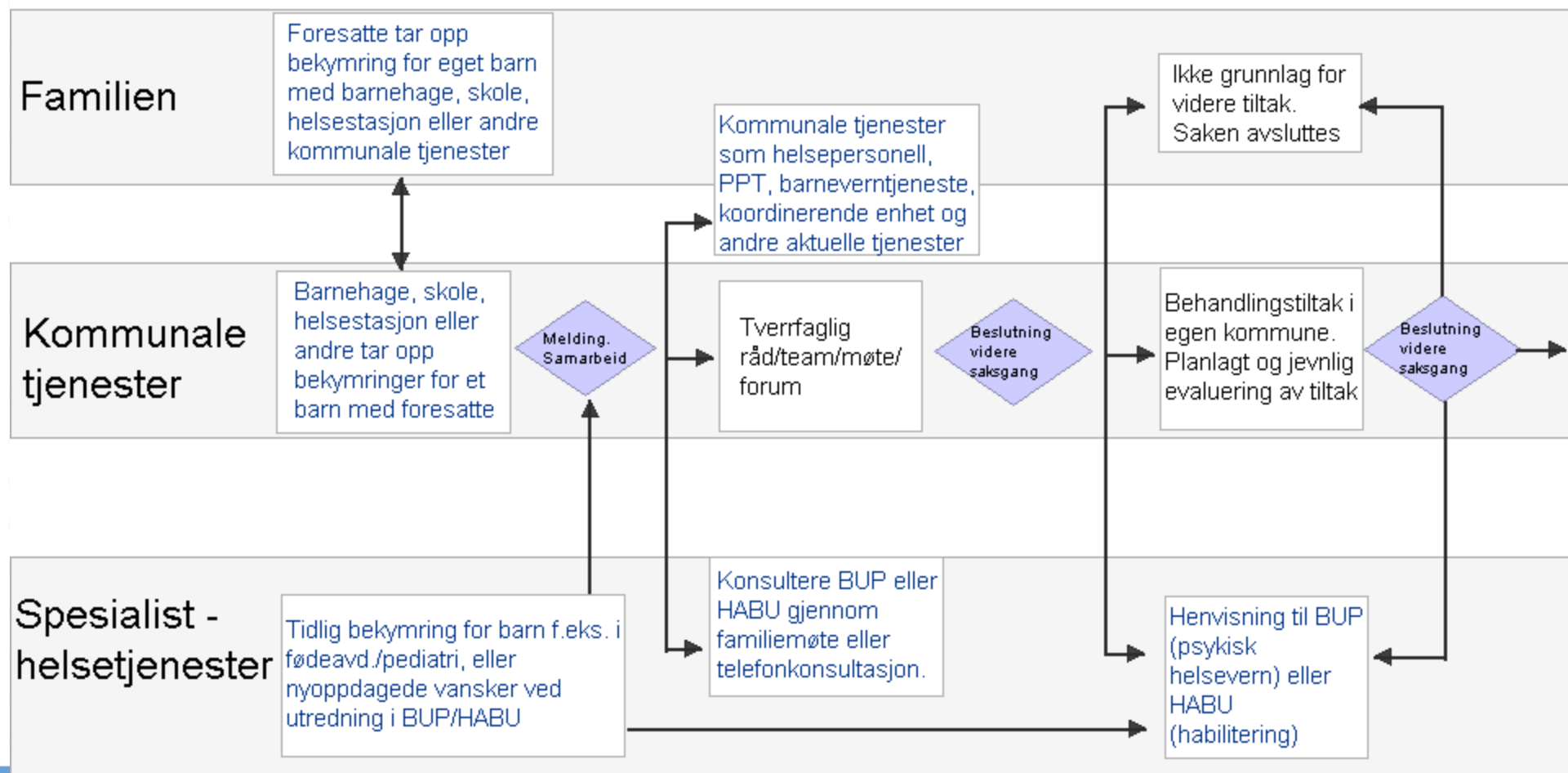
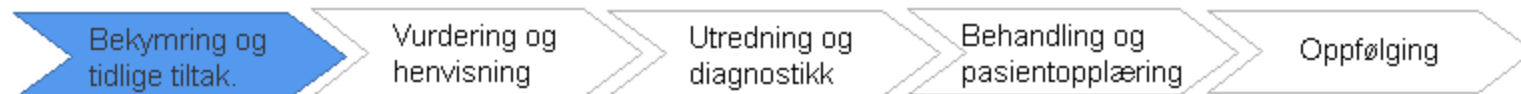
Samhandling i akutte saker

Lærings- og mestringstjenester

SAMORDNING AV HJELPETILBUD FOR BARN OG UNGE

Hovedprosessen består av 5 delprosesser. Klikk på de store pilene for beskrivelse av delprosessene. Klikk på boksene for generell informasjon og informasjon om ulike diagnosegrupper.

Bekymring og tidlige tiltak

Samordningsforløp for barn og unge

Hva er formålet?

1. **Skape gode tjenester og forutsigbare forløp for barn og familier ved å bidra til å avklare forventninger, ansvar og roller for de ulike hjelpeinstansene**
2. **Være en informasjonsbank for fagpersonell og familier**

Forutsetninger for at et slikt samordningsforløp skal bli et nyttig redskap.....

- Linking over til kommunale hjemmesider
- Kobling til spesialisthelsetjenestens kvalitetssystem (EQS-prosedyrer)
- Relevans, opplevelse av at det er nyttig
- Design/ brukervennlighet/ et språk som det er mulig å forstå
- Inngå i forpliktende samarbeidsprosedyrer mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten
- Ansvarsrutiner for oppdatering og vedlikehold

Status og vegen videre, 1

- Godkjenningsdokument underskrevet, formell forankring/forpliktelse
- Ansvarspersoner for implementering av revidert forløp er utpekt
(virksomhetsleder i kommune: «det er jo nå arbeidet begynner for oss»)
- Familiemøter pågår i alle fire kommuner
- Pilotforløp «Samordning av hjelpetilbud for barn og unge» ligger ute på EQS Public
- **Implementering av tiltak i kommuner/seksjoner**
- Innsamling av evalueringsdata pågår. Sluttevaluering v/ Møreforskning høst 2015/vinter 2016).

Status og vegeen videre, 2

- Kvartalsmessig teknisk revisjon (lenkerøkt)
- Faglig revidering av forløp årlig, første gang høst 2015.
- Forbedre og videreutvikle forløp og familiemøter
- Avholde dialogmøter med andre kommuner i Nordmøre og Romsdal: Hvilke erfaringer i prosjektet kan vi nyttiggjøre oss i samarbeidet mellom brukere, kommuner og spesialisthelsetjeneste?
- Samarbeid BUP/HABU og kommuner Sunnmøre
- Prosjektet avsluttes 31.12.15.
- **Klinikk for barn og unge, Helse Møre og Romsdal – og den enkelte kommune- har deretter driftsansvar for oppfølging av tiltak**

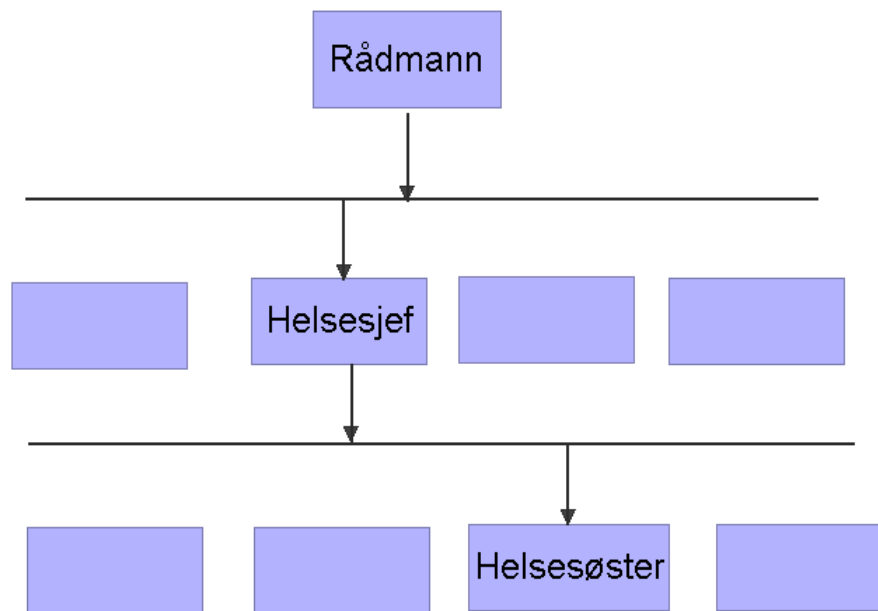
Implementering i BUP/HABU

- Tilsynelatende enkel struktur
- Hva er utfordringene?
- Strategier for å få til god implementering?

Implementering i kommunen

Mer komplisert?

Program dialogmøter kommuner

1	Orientering om BUP og HABU v/seksjonsledere	15 min
2	Orientering om tjenester for barn og unge i xxxxxx kommune v/xxxxxx	15 min
3	Erfaringer fra samhandlingsprosjektet «Kvalitet i alle ledd» v/ prosjektleder	30 min
4	Samarbeidserfaringer og –muligheter sett fra kommunen og fra BUP/HABU <ul style="list-style-type: none">○ Arbeid i kommunen før evt. henvisning○ Arbeidsdeling/kommunikasjon i utrednings- og behandlingsfase○ Oppfølging etter utredning/behandling i BUP/HABU	75 min
5	Oppsummering: konkrete samarbeidstiltak som en er enige om kan gjennomføres eller planlegges videre	15 min

Bedre samhandling er ikke svaret på alle utfordringer.....

- **Spesialisthelsetjenesten skal være mer tilstede på den kommunale arena – men er det samsvar mellom målsettinger og virkemidler?**
- **Og hvem taper ressurskampen mellom**
 - **somatikk og psykisk helse?**
 - **barn og voksne?**
- ***Jfr. SINTEF-rapport: Kommunale tiltak i psykisk helsearbeid 2011 (Slettebak, Kaspersen og Osborg)***

.....men noen utfordringer må være mulig å løse om vi greier å gå i samme retning samtidig. **Takk for oppmerksomheten!**

